

7- CHUYỆN TỪ ĐỒNG NỮ

Một thời, Đức Phật ở thành Vương xá, Ngài bảo các Tỳ-kheo:

–Đối với cha mẹ, nếu ai cúng dường một chút cũng được vô lượng phước, còn ai làm điều bất thiện với cha mẹ, cho dù rất ít cũng bị tội báo vô lượng.

Các Tỳ-kheo bạch Đức Phật:

–Quả báo của tội phước, sự việc ấy như thế nào?

Đức Phật dạy:

–Vào thời quá khứ lâu xa về trước, ở nước Ba-la-nại có người con của một trưởng giả tên là Từ Đồng Nữ. Cha chết sớm, tiền gạo hết sạch, phải ra sức đi bán củi, ngày kiếm được hai đồng tiền để phụng dưỡng mẹ già.

Công việc càng khấm khá, mỗi ngày chàng kiếm được bốn đồng, đều dùng để phụng dưỡng cho mẹ. Rồi làm ăn càng khá hơn, chàng kiếm mỗi ngày được tám đồng, cũng đều cúng dường cho mẹ. Càng được dân chúng nhiều nơi tin tưởng, xa gần đều tới làm với chàng, nên kiếm lợi càng nhiều, mỗi ngày tới mười sáu đồng tiền, chàng cũng dành để cấp dưỡng cho mẹ. Dân chúng thấy chàng thông minh, phước đức, nên mới khuyên:

–Khi cha người còn sống thường đi vào biển để tìm châu báu. Tại sao nay người lại không đi biển?

Nghe được lời ấy rồi, chàng thưa với mẹ:

–Khi cha con còn sống thường làm nghề gì?

Người mẹ nói:

–Lúc cha con còn sống thường vào biển để lấy châu báu.

Người con liền thưa:

–Nếu cha con làm nghề vào biển để tìm châu báu, vậy nay tại sao con không làm nghề ấy?

Người mẹ thấy con là người nhân từ hiếu thuận nên bảo:

–Con không nên đi.

Rồi bà lại nói đùa một câu:

–Con cũng có thể đi được.

Nghe mẹ nói như vậy, người con nói:

Như vậy là đã quyết định.

Người con bèn rủ bạn bè cùng đi biển. Khi đã chuẩn bị xong, chàng giả từ mẹ để lên đường, người mẹ liền nói:

–Ta chỉ có một mình con, chừng nào ta chết thì con mới đi.

Người con thưa:

–Nếu trước đây mẹ không cho thì con đâu dám trái ý. Chính mẹ đã hứa rồi, sao nay lại ngăn cản? Mẹ cứ nhìn thân con này, thà giữ chữ tín mà chết. Con đã hứa với mọi người rồi, không thể ở lại được.

Người mẹ thấy con đã quyết ý, liền đến trước ôm chân con mà khóc, nói:

–Sao không chờ cho ta chết đã rồi hãy đi!

Người con đã quyết ý, tự dùng tay hất mạnh để mẹ thả chân ra, làm cho người mẹ đứt hết mấy chục sợi tóc. Người mẹ sợ con mình mang tội, nên liền thả cho con mình đi.

Người con cùng các khách buôn đi vào biển, đến bãi có châu báu, lấy rất nhiều thứ, họ liền về lại nơi xuất phát. Lúc ấy, có hai con đường để trở về: Một đi bằng đường

thủy, hai đi bằng đường bộ. Mọi người liền nói:

–Chúng ta cứ theo đường bộ mà đi.

Họ liền đi theo đường bộ.

Thời ấy, pháp luật của nước này quy định: Nếu bị giặc cướp đoạt cả thương chủ và tài vật của các khách buôn thì tất cả thuộc về giặc. Còn nếu không bắt được thương chủ, tuy lấy được của cải, khi thương chủ trở về, nhà nước sẽ giao hết của cải lại cho thương chủ. Vì lý do đó nên Từ Đồng Nữ này thường ra khỏi trại, ngủ riêng một mình. Thương nhân dậy sớm, đi tới rước về. Một đêm nọ có gió to, thương nhân vừa dậy sớm, bỗng quên rước thương chủ, thương chủ ở sau, không được gặp bạn, không biết đường đi, thấy một hòn núi liền đi lên trên đó, từ xa trông thấy có một tòa thành toàn màu lưu ly xanh. Vì thương chủ quá đói khát cho nên chạy nhanh về hướng thành đó. Bấy giờ ở trong thành có bốn ngọc nữ đều đeo ngọc Như ý, ca hát kỹ nhạc, đồng đi đến nghênh rước. Thương chủ ở nơi thành ấy đến bốn vạn năm, thọ hưởng đủ mọi dục lạc, bấy giờ tự nhiên tâm sinh nhàm chán, liền muốn bỏ đi.

Các ngọc nữ thưa:

–Người Diêm-phù-đề đừng nên phản phúc. Đã chung sống cùng chúng tôi trải qua bốn vạn năm, tại sao bây giờ lại bỏ chúng tôi mà đi?

Chàng vẫn không đoái hoài tới lời nói ấy, cứ tiến tới trước, thấy một tòa thành pha lê, trong đó có tám ngọc nữ đều mang ngọc Như ý, cũng dùng kỹ nhạc đi đến để nghênh rước. Chàng sống ở đây tới tám vạn năm hết sức sung sướng, nhưng lại sinh tâm nhàm chán, bỏ đi thật xa.

Chàng đến thành bạc trắng, nơi có mười sáu ngọc nữ mang mười sáu viên ngọc Như ý, cũng đến nghênh rước chàng giống như trước. Chàng sống ở đó tới những mười sáu vạn năm thọ hưởng đủ mọi hoan lạc, rồi chàng cũng lại bỏ đi.

Chàng đến thành bằng vàng ròng, nơi đây có ba mươi hai ngọc nữ đeo ba mươi hai viên ngọc Như ý, cũng đến nghênh rước như trước. Chàng sống ở đây đến những ba mươi hai vạn năm, hưởng thọ bao thứ dục lạc hơn trước, rồi chàng cũng bỏ đi. Các ngọc nữ nói:

–Từ trước đến giờ chàng thường được ở những chốn tốt đẹp. Từ nay trở đi chàng sẽ ở những chỗ xấu ác. Vậy hãy ở lại đây!

Nghe lời ấy rồi, chàng tự suy nghĩ:

–Chẳng qua các ngọc nữ này vì luyến mộ ta cho nên mới nói như vậy. Nếu ta tiến tới trước chắc vẫn gặp những chỗ tốt đẹp.

Chàng liền bỏ đi, từ xa trông thấy thành bằng sắt, trong lòng bỗng sinh nghi ngại, liền nghĩ: “Bên ngoài tuy là thành sắt, nhưng bên trong hẳn là hết sức đẹp”, cho nên chàng từ từ tiến vào. Khi vào gần đến thành, hoàn toàn không có ngọc nữ nào ra nghênh tiếp cả. Chàng lại suy nghĩ: “Có lẽ trong thành này hết sức vui thích cho nên mới có sự chậm trễ đón tiếp ta chăng?”. Do đó chàng từ từ tiến tới trước, bỗng vào cửa thành sắt. Khi cửa thành mở ra, bên trong có một người đầu đội vành lửa, vành lửa ấy liền bay khỏi đầu người ấy và chụp lên đầu Đồng Nữ, người trong ngục kia được ra khỏi nơi đó. Từ Đồng Nữ hỏi ngục tốt:

–Tôi đội vành lửa này tới chừng nào mới được thoát?

Ngục tốt đáp:

–Nếu trên thế gian có người làm những điều tội phước giống như người, rồi vào biển tìm châu báu, cũng trải qua các thành lâu xa như người, sau đó sẽ đi đến để thay

tội cho người. Do vậy mà vành lửa này không bao giờ rơi xuống đất.

Từ Đồng Nữ hỏi:

–Tôi đã làm phước gì và tội gì?

Ngục tốt nói:

–Ngày xưa người ở trên Diêm-phù-đề, mỗi ngày dùng hai đồng tiền để cúng dường cho mẹ, nên được vào thành lưu ly, được bốn viên ngọc Như ý và bốn ngọc nữ, ở đó trong bốn vạn năm, thọ hưởng hết sức an lạc. Rồi người dùng bốn đồng tiền để cúng dường cho mẹ, nên được vào thành pha lê, có tám viên ngọc Như ý và tám ngọc nữ, ở trong đó tám vạn năm, thọ hưởng các thứ dục lạc. Rồi người cúng dường cho mẹ tám đồng tiền nên được vào thành bạc trắng có mười sáu viên ngọc Như ý và mười sáu viên ngọc nữ, ở đó mười sáu vạn năm thọ hưởng hoan lạc. Người cúng dường cho mẹ mười sáu đồng tiền nên được vào thành vàng ròng, có ba mươi hai viên ngọc Như ý và ba mươi hai ngọc nữ, ở đó ba mươi hai vạn năm, thọ hưởng đủ mọi dục lạc. Vì người bứt đứt tóc của mẹ cho nên ngày nay phải đội vòng lửa sắt này. Vòng lửa này không bao giờ rơi xuống đất, trừ phi có người đến thay thế, chừng đó mới thoát được.

Chàng lại hỏi:

–Nay trong ngục này có ai thọ tội như tôi chăng?

Đáp:

–Có đến hàng trăm, ngàn không sao kể hết.

Nghe lời ấy rồi, chàng tự suy nghĩ: “Ta chắc chắn không thoát khỏi, ta nguyện chịu khổ thay cho tất cả mọi người mãi mãi. Xin hãy dôn hết tất cả những nỗi khổ này nơi thân tôi.”

Khi chàng nghĩ như vậy xong, vòng lửa sắt tức thì rơi xuống đất. Từ Đồng Nữ nói với các ngục tốt:

–Người nói cái vòng lửa này không bao giờ rơi xuống đất. Vậy tại sao bây giờ nó lại rơi xuống?

Ngục tốt tức giận liền lấy xoa bằng sắt đánh lên đầu Đồng Nữ. Nhờ vậy chàng liền mạng chung, sinh lên trời Đâu-suất-đà.

Đức Phật dạy:

–Nếu các người muốn biết Từ Đồng Nữ lúc đó thì chính là thân Ta. Các Tỳ-kheo nên biết, nếu ai đối với cha mẹ mà có làm một chút bất thiện nào, người ấy phải thọ lấy quả báo hết sức khổ. Còn ai cúng dường cho cha mẹ dù chỉ chút ít, thì người ấy sẽ được phước vô lượng. Các người hãy học như vậy, cần phải hết lòng siêng năng cúng dường cha mẹ.

M